

KEBERKESANAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN
KOLABORATIF DALAM BIDANG AL-QURAN DI SEKOLAH
KEBANGSAAN KAMPUNG CHERAS BAHARU

Roslaini Binti Abd. Razak
(Matrik No. 1122543)

Laporan Ilmiah ini dikemukakan untuk memenuhi syarat memperoleh
IJAZAH SARJANA MUDA PENDIDIKAN
(PENDIDIKAN ISLAM SEKOLAH RENDAH) DENGAN KEPUJIAN

Fakulti Pengajian Bahasa Utama
UNIVERSITI SAINS ISLAM MALAYSIA

Nilai

Julai 2016

PENGAKUAN PENYELIDIK

Adalah dengan ini saya akui bahawa semua hasil tulisan dan tugas dalam kajian ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali petikan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

Tarikh : 05 Julai 2016

Tandatangan :

Nama Penulis : Roslaini Bt Abd. Razak

No. Matrik : **1122543**

Alamat : **No 18, Jalan 10/1C,**

Taman Perkasa Fasa 3,

43100 Hulu Langat, Selangor.

DEDIKASI

Alhamdulillah, syukur ke hadrat Allah s..w.t kerana dengan kurniaNya, memberikan ruang kepada saya untuk menyiapkan penulisan ini dengan kemudahan serta rahmatNya yang tidak ternilai. Selawat dan salam ke atas Rasul junjungan Nabi Muhammad s.a.w, ahli keluarga baginda dan para sahabat r.a.

Saya mahu mengambil peluang ini untuk merakamkan jutaan terima kasih kepada Puan Zarina Ashikin Zakaria atas tunjuk ajar, panduan dan nasihat dalam menyiapkan tesis ini. Jutaan terima kasih juga buat barisan insan – insan ini.

Ayahanda dan bonda,

Kata – kata semangat dari kalian mengiringi perjuangan saya merealisasikan penulisan ini dengan jayanya.

Suami dan anak bertujuh tersayang,

Bersyukur kerana peranan kalian sepanjang penulisan ini berjalan dengan baik,

Teman-teman seperjuangan,

Pelajar Program Pensiswazahan Guru (PPG). Iltizam dan kecekalan semangat kalian merupakan pemacu menyiapkan tesis ini.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, saya memanjatkan sepenuh kesyukuran dan pujian ke hadrat Allah S.W.T. Tuhan semesta alam kerana dengan limpah rahmat serta izin-Nya dapatlah penulisan ini disiapkan dengan jayanya dan berjalan dengan lancar. Setinggi-tinggi penghargaan dan berbanyak-banyak terima kasih saya tujukan kepada Puan Zarina Ashikin Zakaria yang bertindak selaku penyelia bagi penulisan ilmiah di atas bimbingan dan bantuan yang diberikan sepanjang tempoh penulisan ini.

Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih juga kepada pihak-pihak lain yang terlibat yang telah banyak membantu. Tidak ketinggalan buat keluarga tercinta khususnya bonda dan ayahanda yang tidak pernah jemu mendoakan dan memberikan dorongan selama ini. Terima kasih juga kepada semua guru dan pensyarah yang pernah mencurahkan ilmu selama ini, semoga kalian semua meredhai segala ilmu yang telah diberikan.

Akhir sekali, penghargaan juga ditujukan kepada semua yang telah terlibat sama ada secara langsung atau tidak langsung dalam menjayakan penulisan ilmiah ini, Semoga Allah sahaja yang membalasnya.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti tahap keberkesanan pengajaran guru Pendidikan Islam terhadap pengajaran tilawah Al-Quran secara kolaboratif. Kajian dijalankan di Sekolah Kebangsaan Kampung Cheras Baharu yang melibatkan bilangan responden seramai 30 orang dikalangan murid Tahun 5 di sekolah tersebut. Data kajian dikumpulkan melalui instrument soal selidik yang diedarkan kepada responden-responden yang terlibat. Penyelidik membuat analisa dengan menggunakan SPSS (*Statistical Package Science Windows 20.0*) dan dinyatakan dalam bentuk bilangan dan peratusan. Kajian pada keseluruhannya didapati tahap keberkesanan pengajaran guru secara kolaboratif pada peringkat permulaan, perkembangan dan penutup berada pada tahap sederhana tinggi ekoran dapatan analisa yang menunjukkan peratusan yang tinggi. Beberapa cadangan dan implikasi dibincangkan di dalam kajian ini untuk meningkatkan lagi keberkesanan pengajaran guru Pendidikan Islam dalam era globalisasi ini.

ABSTRACT

This study aimed to identify the effectiveness of teaching Islamic education for teaching the Quran recitation collaboratively. The study was conducted at Sekolah Kebangsaan Kampung Cheras Baharu involving the number of respondents among the total of 30 students from Year 5 at the school. Data were collected through questionnaires distributed instrument to respondents involved. Researchers analyzed using SPSS (Statistical Package for Windows Science 20.0) and expressed in terms of the number and percentage. In general, the studies on the effectiveness of teaching collaboratively at the initial stage of development and the cover is moderate due to high analytical findings show that a high percentage. Some suggestions and implications are discussed in this study to further improve the effectiveness of teaching Islamic education in the era of globalization.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	HALAMAN
	JUDUL	
	PENGAKUAN PENYELIDIK	i
	DEDIKASI	ii
	PENGHARGAAN	iii
	ABSTRAK	iv
	ABSTRACT	v
	KANDUNGAN	vi
	SENARAI JADUAL	x
	SENARAI SINGKATAN	xi
	SENARAI LAMPIRAN	xii
BAB 1	Pengenalan	
	1.1 Pendahuluan	1
	1.2 Latar Belakang Kajian	2
	1.3 Pernyataan Masalah	3
	1.4 Objektif Kajian	4
	1.5 Persoalan Kajian	4
	1.6 Kepentingan Kajian	5
	1.7 Limitasi Kajian	6
	1.8 Kerangka Konseptual Kajian	6
	1.9 Definisi Istilah	7
	1.10 Kesimpulan	8

BAB	PERKARA	HALAMAN
BAB 2	KAJIAN LITERATUR	
2.1	Pengenalan	10
2.2	Kajian Lepas	10
2.2.1	Pengajaran Kolaboratif	10
2.2.2	Penerapan Kerja Berpasukan dalam Organisasi Sekolah	15
2.2.3	Kelebihan Kerja Berpasukan	26
2.2.4	Kerja Berpasukan	30
BAB 3	METODOLOGI KAJIAN	
3.1	Pengenalan	39
3.2	Kaedah Kajian	39
3.3	Rekabentuk Kajian	40
3.4	Tatacara Kajian	42
3.5	Populasi Kajian	43
3.6	Responden dan Kaedah Capaian Maklumat	44
3.7	Instrumen Kajian	44
3.8	Analisis Data	46
3.9	Kajian Rintis	47
4.0	Penutup	48

BAB	PERKARA	HALAMAN
BAB 4	ANALISIS DATA	
	4.1 Pengenalan	49
	4.2 Analisis Data Demografik Responden	50
	4.2.1 Taburan Responden Mengikut Jantina	50
	4.2.2 Taburan Bilangan dan Peratus Responden Mengikut Kelas	52
	4.2.3 Taburan Responden Mengikut Bangsa	53
	4.3 Analisis Soalan-Soalan Kajian	54
	4.3.1 Analisis Persoalan Kajian Bahagian B	54
	4.3.2 Analisis Persoalan Kajian Bahagian C	61
	4.3.3 Analisis Persoalan Kajian Bahagian D	68
	4.4 Penutup	75
 BAB	 PERKARA	 HALAMAN
BAB 5	RUMUSAN, PERBINCANGAN DAN CADANGAN	
	5.1 Pengenalan	76
	5.2 Perbincangan	77
	5.2.1 Persepsi responden terhadap keberkesanan pengajaran dan pembelajaran al-Quran dalam kaedah kolaborasi dalam kalangan murid Tahun 5	77

5.2.2	Terdapat perbezaan persepsi keberkesanan pengajaran kolaborasi dalam bidang al-Quran dari aspek minat dan penghayatan nilai murni antara responden.	79
5.2.3	Keberkesanan memupuk minat dan penghayatan murid mengamalkan nilai – nilai murni dalam kehidupan seharian bergantung kepada pengajaran secara kolaborasi dalam bidang al-Quran.	79
5.3	Cadangan	80
5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	82
5.5	Penutup	84

RUJUKAN

LAMPIRAN

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	HALAMAN
3.4.1	Perubahan kelas skala likert bagi soal selidik	50
4.2.1	Taburan Bilangan Responden mengikut Jantina	51
4.2.2	Taburan Bilangan Responden mengikut Kelas	52
4.2.3	Taburan Bilangan responden mengikut Bangsa	53
4.3.1.1	Jadual Soalan Bahagian B	55
4.3.2.1	Jadual Soalan Bahagian C	62
4.3.3.1	Jadual Soalan Bahagian D	69

SENARAI SINGKATAN

SINGKATAN		PENERANGAN
KPM	-	Kementerian Pelajaran Malaysia
SPSS	-	Statistical Package Science Windows
SK	-	Sekolah Kebangsaan
FPN	-	Falsafah Pendidikan Negara
GPI	-	Guru Pendidikan Islam
USIM	-	Universiti Sains Islam Malaysia

SENARAI LAMPIRAN

**NO
LAMPIRAN
HALAMAN**

LAMPIRAN

A

Borang Kaji Selidik

BAB 1

Pengenalan

1.1 PENDAHULUAN

Al-Quran merupakan sumber panduan yang utama bagi masyarakat Islam. Penerapan kandungannya dalam mata pelajaran al-Quran seawal peringkat kanak-kanak merupakan langkah yang sangat signifikan dan tepat. Tradisi penerapan awal ini juga memang dianjurkan oleh Baginda Rasulullah sollallahu ‘alaihi wassalam (SAW) serta diamalkan sejak zaman berzaman sebelum kelahiran Baginda lagi.

Dengan mengekalkan keaslian isi kandungan al-Quran, sarjana-sarjana Islam mengharuskan dan menggalakkan pendakwah-pendakwah Islam dalam mempelbagaikan kaedah penyampaiannya. Kesungguhan para ilmuan Islam ini tidak lain dan tidak bukan untuk melihat syariat agama yang benar ini diamalkan di seluruh pelusuk dunia.

Pendedahan kanak-kanak Islam dengan mata pelajaran al-Quran sangat penting dalam membentuk rohani mereka. Rohani yang sejahtera membuahkan jasmani dan sahsiah yang cemerlang dan terpuji. Mereka merupakan pelaburan modal insan yang sangat bernilai dalam melahirkan generasi Ulul Albab seperti yang diinginkan oleh Tun Abdullah, Perdana Menteri Malaysia kelima. Rentetan itu, pengajaran dan pembelajaran yang berkesan amatlah penting dalam usaha guru untuk membina pengetahuan kepada pelajar. Untuk memenuhi hasrat itu yang selaras dengan Falsafah

Pendidikan Negara maka seseorang guru itu perlulah memiliki kepelbagaian kemahiran untuk menjana pemikiran pelajar dalam proses pengajaran dan pembelajarannya.

Guru berperanan mendidik dan membentuk anak bangsa menjadi seorang insan berguna kepada agama, masyarakat dan negara (Gardner,2000). Tanggungjawab ini perlulah dipikul oleh guru dengan penuh keikhlasan (Ashraf,1997) dan mereka perlu sentiasa sedar akan tugas yang telah diamanahkan kepada mereka (Atha,1992). Terutamanya dalam bidang Pendidikan Islam, nilai – nilai Islam perlu diterapkan kepada anak bangsa disamping memperkembangkan semula minat mereka terhadap matapelajaran Pendidikan Islam khususnya bidang al-Quran. Guru haruslah lebih kreatif dalam menggunakan kepelbagaian strategi pengajaran dan pembelajaran. Ini adalah bertujuan untuk menarik minat murid serta ilmu pengetahuan yang akan diperolehi akan terus berkekalan serta dapat diamalkan dalam kehidupan seharian.

1.2 LATAR BELAKANG KAJIAN

Minat dan penghayatan nilai murni dalam matapelajaran Pendidikan Islam amnya dan khususnya dalam bidang al-Quran seringkali dijadikan isu bualan bagi menyatakan peri pentingnya pembentukan akhlak dan sahsiah murid Islam dalam kehidupan harian di masa kini. Lantaran itu, keperluan pembelajaran secara kolaborasi mula dikaji untuk melihat keberkesanannya dalam bidang al-Quran. Kajian dijalankan di Sekolah Rendah Kebangsaan Kampung Cheras Baharu (SKKCB) yang terdiri daripada jumlah murid Islam tahun 5 sekolah berkenaan.

BAB 2

KAJIAN LITERATUR

2.1 PENGENALAN

Bab ini menjelaskan tentang tajuk yang berkaitan rapat dengan istilah-istilah yang digunakan oleh penyelidik, langkah-langkah pengajaran kolaboratif yang berkesan dalam memupuk minat dan penghayatan nilai murni dalam matapelajaran al-Quran serta langkah-langkah yang perlu dipraktikkan oleh guru.

2.2 KAJIAN LEPAS

Beberapa kajian yang dikenalpasti yang berkaitan dengan keberkesanan pengajaran guru secara kolaboratif terhadap pembelajaran murid untuk dijadikan panduan dalam kajian ini.

2.2.1 Pengajaran kolaboratif

Definisi- Pengajaran Kolaboratif

1. Satu urusan yang melibatkan (biasanya) dua orang guru yang bekerjasama secara kolaboratif di setiap peringkat pengajaran: merancang dan menyediakan rancangan

pengajaran, melaksanakan dan menilai pencapaian aspek yang ditumpukan dalam mata pelajaran.

(Sturman, 1992).

2. Pengajaran sebenar yang dilaksanakan secara kolaboratif oleh dua orang guru yang sama atau berbeza disiplin kepada sekumpulan pelajar dalam kelas yang sama pada waktu yang sama. Urusan pengajaran seperti ini menekankan perkongsian bersama agihan kuasa dan membuat keputusan antara guru-guru tersebut. (Nunan, 1992)

3. Dalam pengajaran kolaboratif, guru saling bergantung untuk member dan menerima idea/maklumat, sokongan moral dan galakan apabila menghadapi kesukaran samada secara peribadi atau professional. (Hargreaves, 1995).

4. Kolaborasi meningkatkan keberkesanan dan kreativiti hasil dari cantuman buah fikiran dua orang yang digembelingkan.

5. Guru tidak bekerja secara bersendirian sebaliknya merujuk kepada satu sama lain untuk mendapatkan idea demi kemajuan atau penambahbaikan.

6. Pengajaran kolaboratif menggembelingkan kekuatan, keyakinan dan kepakaran guru-guru yang dapat membantu mereka menghadapi cabaran pembaharuan atau arus perubahan dengan lebih baik.

7. Pengajaran Kolaboratif - satu sumber pembelajaran secara professional melalui rundingan persahabatan dan komen ikhlas dari rakan sejawat.

BAB 3

METADOLOGI KAJIAN

3.1 PENGENALAN

Kaedah kajian atau metodologi kajian adalah satu perkara asas yang sangat penting dalam setiap kajian atau penyelidikan yang dilakukan bagi memastikan matlamat dan objektif kajian dapat dicapai dengan baik. Satu kajian yang sistematik dan meluas perlu dibina dalam usaha untuk menggapai objektif dan matlamat kajian. Pengumpulan data primer dan data skunder perlulah diaplikasikan mengikut kesesuaian dan keberkesanan dalam mencapai matlamat kajian.

Bab ini menerangkan dengan terperinci mengenai kaedah kajian yang dilakukan. Beberapa peringkat kaedah telah dilakukan untuk memperoleh maklumat yang dikendaki sehingga membuahkan hasil yang diperlukan bagi kajian ini.

3.2 KAEDAH KAJIAN

Kajian ini dijalankan bertujuan melihat keberkesanan pengajaran dan pembelajaran kolaboratif dalam memupuk minat dan penghayatan nilai murni dalam matapelajaran al-Quran di kalangan murid Tahun 5 berdasarkan jadual 3.2.1 : Jumlah responden murid Tahun 5, 2016.

Jadual 3.2.1 : Populasi dan Sampel Kajian

Bil	Nama Kelas	Kuantiti
1.	5 Azam	15
2.	5 Berdikari	10
3.	5 Cekal	10
	Jumlah	35

3.3 REKABENTUK KAJIAN

Reka bentuk kajian yang dijalankan adalah berbentuk kualitatif yang menggunakan kaedah pengumpulan data dan tinjauan diskriptif iaitu borang soal selidik yang dibina oleh penyelidik yang terdiri daripada beberapa bahagian instrumen.

3.3.1 Borang soal selidik

Borang soal selidik digunakan untuk memperolehi maklumat daripada subjek yang dikaji. Soal selidik lebih praktikal dan berkesan digunakan untuk populasi yang besar kerana ia dapat mengukur ciri-ciri atau pembolehubah yang hendak diukur daripada saiz sampel yang banyak dan akan meningkatkan ketepatan anggaran

BAB 4

ANALISIS DATA

4.1 PENGENALAN

Bab ini menerangkan analisis data yang telah diperoleh penyelidik melalui penganalisaan menggunakan IBM SPSS 2.0 untuk menjawab persoalan kajian dan objektof kajian. Penyelidik ingin mengetahui tahap keberkesanan pengajaran dan pembelajaran kolaboratif dalam bidang al-Quran di SK Kampung Cheras Baharu.

Statistik peratusan digunakan untuk mengumpul data dan membuat rumusan dalam bentuk yang mudah difahami. Data-data yang digunakan dalam statistik ini bersifat nominal. Taburan peratusan merupakan statistik yang digunakan untuk menganalisis data. Pembentukan jadual dibuat dari keputusan yang diperolehi daripada penganalisan data-data tersebut.

Bagi memudahkan perbincangan data, pengkaji menggabungkan skala yang diperolehi kepada tiga kategori jawapan. Perubahan skala ini ditunjukkan seperti Jadual 3.4.1.

Jadual 3.4.1 : Perubahan Kelas Skala Likert Bagi Soal Selidik

Bahagian	Skala Likert Asal	Skala Baru
B	1 – Amat tidak Setuju	1 – Tidak Setuju
	2 – Tidak Setuju	
	3 – Tidak pasti	2 – Tidak Pasti
	4 – Setuju	3 - Setuju
	5 – Amat Setuju	

4.2. ANALISIS DATA DEMOGRAFIK RESPONDEN.

Maklumat responden diperolehi daripada bahagian ini iaitu jantina responden, kelas yang dikaji dan bangsa responden bagi penyelidikan ini.

4.2.1 Taburan bilangan dan peratus responden mengikut jantina.

Taburan bilangan dan peratus ini diambil daripada kesemua 30 orang responden yang dipilih oleh penyelidik bagi mendapatkan data yang benar-benar tepat dan menjawab persoalan kajian.

BAB 5

RUMUSAN, PERBINCANGAN DAN CADANGAN

5.1 PENGENALAN

Dalam bab ini, penyelidik membuat rumusan tentang dapatan kajian hasil analisa data yang diperolehi di dalam bab sebelum ini dimana kajian yang telah dijalankan di SK Kampung Cheras Baharu tentang pengajaran dan pembelajaran secara kolaboratif dalam bidang al-Quran dan keberkesanannya terhadap murid Tahun 5. Kajian ilmiah yang tertumpu kepada 35 orang responden daripada 3 kelas Tahun 5 bagi mengenalpasti tahap keberkesanan pengajaran dan pembelajaran guru pendidikan Islam (GPI) secara kolaboratif atau berpasukan dalam pengajaran Tilawah Al-Quran di sekolah tersebut.

Di dalam bab ini juga, penyelidik membuat rumusan keseluruhan yang membentangkan hasil dapatan analisa data daripada soal selidik yang diberikan kepada responden. Dapatan kajian diperolehi daripada instrument kajian melalui analisis melalui perisian SPSS 20 agar data yang diperolehi lebih tepat dan signifikan.

Data yang diperolehi daripada analisa SPSS dipamerkan dan dihuraikan dalam bentuk bilangan dan peratusan agar mudah difahami oleh pembaca, penyelidik memasukkan jadual dan graf untuk tujuan tersebut.

5.2 PERBINCANGAN

Perbincangan di dalam bab ini berfokuskan kepada hasil dapatan kajian yang dirumuskan oleh penyelidik untuk menjawab persoalan kajian yang dikemukakan pada awal kajian. Setiap persoalan kajian akan dihuraikan berdasarkan fakta dan juga analisa data daripada responden melalui borang soal selidik yang telah diedarkan kepada mereka.

Secara keseluruhan, penyelidik dapat membuat kesimpulan dengan menyeluruh bagi menjawab persoalan kajian kerana data yang diperolehi dipersembahkan dalam bentuk jadual dan juga rajah graf dengan menggunakan SPSS. Ianya disusun oleh penyelidik dengan sistematik bagi tujuan memudahkan membuat rumusan dan kesimpulan.

5.2.1 Persepsi responden terhadap keberkesanan pengajaran dan pembelajaran al-Quran dalam kaedah kolaborasi dalam kalangan murid Tahun 5.

Hasil daripada persoalan kajian yang pertama menunjukkan bahawa persepsi murid-murid terhadap guru-guru mereka yang pada kebiasaannya adalah seorang dalam satu-satu waktu agak baik dan berkesan. Lebih 70.2% daripada murid-murid di dalam

RUJUKAN

- Ahmad Mohd Salleh. 1997. *Pendidikan Islam: Falsafah, Pedagogi dan Metodologi*.
Shah Alam: Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Bailey, F.(1996). The role of collaborative dialogue in teacher education. In D.
Freeman & J.C. Richards (Eds.), *Teacher learning in language teaching*. pp. 260
–280. Cambridge: Cambridge University
- Freudenstein, R.(1991). Issues and problems in primary education. In C. Kennedy & J.
Jarvis (Eds.), *Ideas and issues in Primary ELT*. (pp. 18-22). Walton-on-Thames:
Nelson in association with the Cen
- Shannon, N. B. & Meath-Lang, B. (1992). Collaborative language teaching:
A coinvestigation In D. Nunan (Ed.), *Collaborative language learning and teaching*.
(pp.120-140
- Drs. Hanafi Mohamed , *Falsafah Pendidikan Mengikut al Quran*, Pustaka Ilmi, 1996.
- Hanafi Mohamed. (1996). *Falsafah Pendidikan Menurut Al-Quran* . Selangor:
Pustaka Ilmi
- Jamaludin Ridhuan. 2000. *Kaedah pengajaran dan pembelajaran al-Quran*. Kuala
Lumpur : Pustaka Salam Sdn. Bhd.

Kementerian Pelajaran Malaysia. 2005. *Modul pengajaran pendidikan Islam*. Kuala

Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka

Mohd Aderi Che Noh. 2004. *Celik al-Quran di kalangan pelajar tingkatan satu Zon*

Pudu Kuala Lumpur. Projek Penyelidikan. Universiti Kebangsaan Malaysia.

Mohd Iqbal. 2005. *Kaedah pembelajaran al-Quran*. Jakarta: Gunung Agung

Mok Soon Sang. 2000. *Pendidikan di Malaysia*. Kuala Lumpur. Kumpulan Budiman

Sdn. Bhd